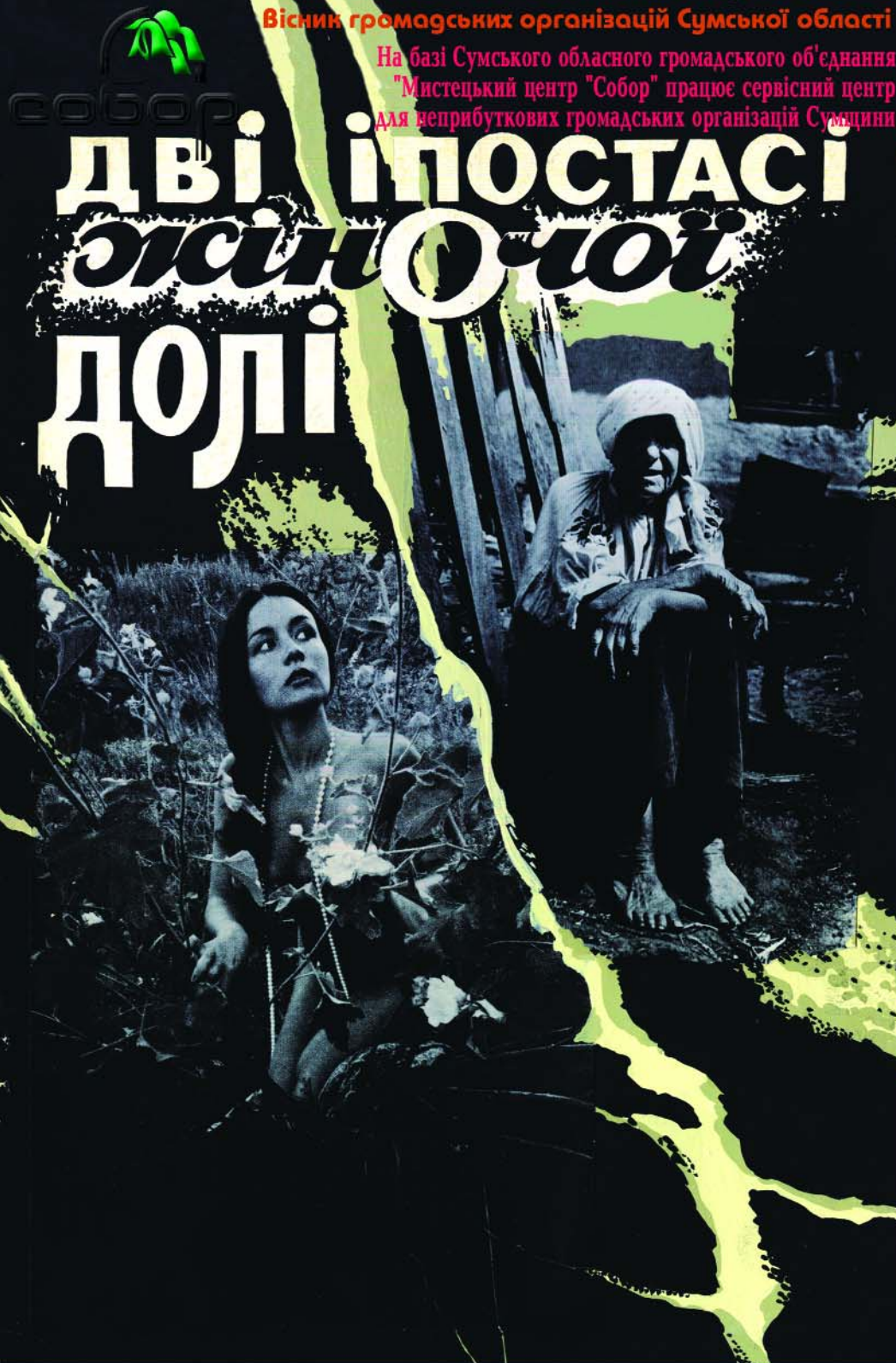

Вісник громадських організацій Сумської області

На базі Сумського обласного громадського об'єднання
"Мистецький центр "Собор" працює сервісний центр
для неприбуткових громадських організацій Сумщини

№ 7
Червень, 2004

- Громадські організації Сумщини готуються до проведення Всеукраїнської благодійної акції "Милосердя"
- Як приклад плідної співпраці з органами держави...
- Стратегічне планування в НДО
- Громадський діяч в інтер'єрі доби
- Юрист консультує і чекає на запитання
- Громадські організації в дзеркалі співпраці зі ЗМІ
- Кожен із нас вкладає своє розуміння у поняття "профспілка"
- Мистецькі перехрестя

Досвід редагування «Сходин», тобто особливої уваги до діяльності громадських організацій і висвітлення її в пресі, на радіо, телебаченні, дозволив пересвідчитися – в переважній більшості громадських організацій ефективно співробітництво із засобами масової інформації практично відсутнє.

Одна з головних причин – незнання «секретів» успішного спілкування з журналістами.

Тож спробуємо розкрити деякі з них.

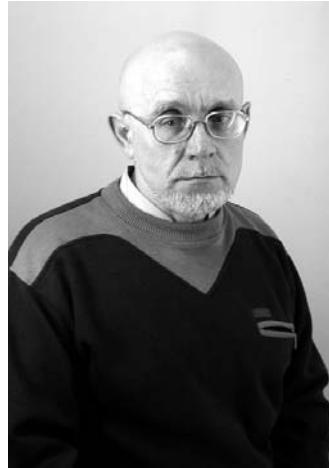
У п'ятому номері вісника громадських організацій уже йшлося про необхідність для НДО проведення власної PR-діяльності, тема співробітництва з пресою також розглядалася. Але побіжно. Тепер – більш конкретно.

Аксіоматично, що засоби масової інформації мають ве-

нагадувати про себе людям завжди. Постійно і послідовно.

До речі, таку активну співпрацю з мас-медіа професійні піарщики називають «паблісіті». Інформаційна взаємодія базується як раз на тому, що обидві сторони мають обопільний інтерес: НДО заці-

РЕДАКТОРСЬКИЙ ДАШОК

Василь ЧУБУР

пільства.

Деякі поради. Сподіваюсь – слушних.

Треба створити власну базу даних (медіа-карту) тих засобів масової інформації, з якими НДО збирається постійно і послідовно співпрацювати. Ця база має містити назву кожного видання, радіо чи телекомпанії, наклад або обсяг мовлення, телефони та адреси редакцій, імена та прізвища головного редактора, його заступників, провідних журналістів. На перший погляд, це суто канцелярська, не-творча робота, але насправді вона структурує певним чином свідомість, нагадує про необхідність постійного підтримання необхідних контактів.

Перед проведенням варто загальної уваги заходу бажано написати прес-анонс і прес-реліз. Прес-анонс – специфічна форма запрошення журналістів до участі в заході, яке має деякі особливості. По-перше, його пишуть так само, як і прес-реліз, а в майбутньому часі. По-друге, в кінці його вказують точний час початку заходу й адресу місця, де він відбудеться. Прес-реліз, нагадаю, повідомляє про подію, що вже відбулася і є «заготовкою» майбутньої статті в газеті. Додам, що призначення прес-анонсу в тому, щоб заінтригувати працівників ЗМІ. Для цього варто зазначити найцікавіші моменти майбутнього заходу, але не розкривати їх. Тоді він стане своєрідною інформаційною «наживкою», на яку може «кльнути» преса.

І ще одна порада. Добре якщо серед членів НДО знайдеться гарний стиліст, тобто людина, яка володіє навичками роботи з різними текстами, аби подавати інформацію для преси у вигляді «готової до використання». По багаторічному досвіду роботи в ЗМІ знаю, що в такій інформації значно більше шансів бути використаною за призначенням.

Звичайно, і мас-медіа повинні йти назустріч різним НДО, шукати і встановлювати з ними контакти. Але це вже хоча й не зовсім, але все ж таки інша історія.

ПЕРШИЙ КРОК – НАЙВАЖЛИВІШИЙ

личезний вплив на свідомість людей. Пересічний читач, як правило, схильний цікавитися тією чи іншою думкою, навіть якщо ознайомився з нею на газетному клаптику. Тому більшу частину піарівських зусиль, зрозуміла річ, треба витратити на висвітлення діяльності громадської організації в ЗМІ. Але вкрай важливо усвідомити, що ця робота стає ефективною лише в тому випадку, якщо вона є плановою, системною і безперечною.

Не менш важливо зрозуміти й те, що преса не зобов'язана першою дізнаватися про існування тієї чи іншої НДО. І тому не варто чекати, доки журналісти придуть до вас по інформацію. Треба уявити оту безліч різноманітних подій, що відбуваються протягом одного дня в соціумі (його офіційній, політичній, бізнесовій, культурній, науковій, спортивній і т.д. сферах), і не ображатися на журналістів за неувагу, а діяти. Керівникам і активістам слід самим шукати контактів із мас-медіа, першими заявляти про свою організацію пресі, а потім через неї

кавлена в поширенні позитивної інформації про себе, а преса – у новій інформації. Єдиний мінус (який також слід враховувати) у цьому процесі: інформаційний механізм є фактично не контрольованим з боку НДО, оскільки вона не платить за розміщення повідомлень про свою діяльність, а відтак ЗМІ використовують (або не використовують) їх на власний розсуд.

Може виникнути запитання: а як досягти взаєморозуміння з пресою? Відповідь дуже проста. Робота журналіста полягає у пошуку цікавої інформації. А у НДО така є. Отже, щоб журналіст дізнався про неї, треба самим зробити перший крок. Може виникнути наступне запитання: яким чином? І знову відповідь нескладна. Треба встановити особисті контакти з тими журналістами, які працюють у тій же сфері, в тій же тематиці, що й НДО. А також з тими, хто займається випуском новин. Аби ближче познайомитися з ними, можна влаштувати для них «День відкритих дверей» (сценарії подібних заходів відомі).

За чашкою чаю або кави людям сконтактувати завжди легше, а якщо вдасться налагодити звичайні людські взаємини, то й розказати про діяльність НДО, й показати її результати, підтвердити їх конкретними прикладами значно зручніше. Треба вміти подати свою інформацію, довести, що вона буде цікавою широкому читачькому загалу. Звичайні, здавалось би дії, але чомусь так рідко вдаються до них ке-рівники і активісти громадських організацій.

Після встановлення перших контактів і перших публікацій – не можна заспокоюватися, розраховуючи, що далі все піде накатаним шляхом. Обов'язково треба запрошувати представників мас-медіа на всі заходи, які проводяться. І не тільки у ролі спостерігачів чи гостей, а й безпосередніх учасників. Це дуже важливо, бо позитивно впливає на ставлення журналістів до організації в майбутньому. Дружбу з мас-медіа слід цінувати. Прописні, як бачимо, істини, але чомусь, повторюю, не так часто, як можна було б, звертаються до них та ставляють на службу своїй НДО і справі побудови громадянського су-

Вміння налагодити потрібні стосунки з депутатами обласної та міських рад, керівниками різних державних установ є одним із тих стратегічних напрямів,

Прикладом плідної співпраці з органами державної влади може слугувати діяльність Сумського обласного осередку Всеукраїнської спілки «Громадський парламент жінок України».

сфері. Під його патронатом пройшов творчий вечір автора бардівських пісень Ольги Козаченко, ювілейний концерт у Київській філармонії народної

ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ – ВЕЛИКА СИЛА

який дозволяє успішно вирішувати завдання суто тактичного характеру. Головна мета нашого осередку цілком співпадає з прагненнями його центрального органу, і включає:

- всляке сприяння позитивним перетворенням у суспільстві, розвитку та становленню громадянського суспільства в нашій країні;

- захист законних соціальних, творчих, культурних та інших інтересів членів українського суспільства.

Більш конкретно мету організації можна охарактеризувати як триєдину, що включає три взаємозалежні напрями діяльності, а саме:

- розвивати у жіноцтва політичну свідомість, аби розумілись на виборчих технологіях, розуміли призначення і особливості різних гілок влади;

практиці. Зокрема ж, брали ми участь у громадських обговореннях низки законопроектів. Наприклад – «Про спрощену систему оподаткування, обліку

територіальним відділенням Асоціації платників податків України, з іншими громадськими жіночими організаціями.

Участь у різних семінарах та

Презентація Сумського осередку. В центрі – Катерина Ващук.

та звітності суб'єктів малого підприємництва» (внаслідок чого з'явилися дві статті в обласних газетах). А в приміщенні Верховної Ради обговорювали за круглим столом проекти законів про оподаткування, принципи

конференціях дала змогу не лише отримати необхідні знання, а й зустрітися з цікавими і впливовими людьми, серед яких і Прем'єр-міністр України В.Янукович, і спікер парламенту України В.Литвин. Зокрема, під час зустрічі з останнім були обговорені такі важливі для жіночих громадських організацій питання, як співпраця з органами державної влади. З Прем'єр-міністром делегати нашого осередку спілкувалися під час представлення ним проекту програми діяльності Кабінету Міністрів «Відкритість, дієвість, результативність». Голова нашого осередку Галина Кузьміна в своїй доповіді звернула його увагу на необхідність зниження собівартості продукції, що залежить від цін і тарифів на паливо й енергоносії, а ще на те, що науковцями в Сумах уже розроблена відповідна конкретна програма.

Активну діяльність веде осередок і в суспільно-культурній

артистки України Аліни Волкової, концерти в Сумській філармонії, присвячені 8 Березня тощо.

За фінансової підтримки членів осередку дитячий ансамбль танцю «Джерельце» з Шостки взяв участь у V Всеукраїнському дитячому фестивалі «Чорноморські ігри», де став лауреатом і зайняв почесне друге місце у номінації «Народний танець».

Ганна Борисівна Кузьміна – голова Сумського відділення жіночого парламенту – ніколи не стоїть осторонь проблеми виховання дітей-сиріт. Спізнавши випробування долі, вона всім серцем відчуває людську біль і завжди готова прийти на допомогу. З власної ініціативи, та об'єднавши бізнесменів міста й уже четвертий рік надає допомогу Сумському будинку дитини: пральні машини, телевізори, холодильники, відеомагнітофони, спеціальні ігри для дітей-інвалідів тощо. І, звичайно ж, жодне свято не обходиться без фруктів та цукерок.

Далеко за межами Сумщини знають про дитячу команду з жіночого міні-футболу «Зоря», створену при нашому осередку. У першості України минулого року за цікаву гру названо її «командою-відкриттям».

Такі акції та спільні свята нікого не залишають байдужими.

Олена КРИВЕНКО,
координатор жіночого парламенту.

Благодійна акція в Сумському будинку дитини.

- навчити жіноцтво працювати над законами, аби реалізували свій практичний досвід, свої знання у законотворчій діяльності;

- висвітлити життя передових представниць жіноцтва, аби вони стали прикладом для інших, врештірешт це також сприяє справі допомоги жінкам та їх захисту.

Ми не раз могли пересвідчитися, що рівність проголошена у нас лише юридично, а практично жіноцтво змушене постійно відстоювати своє право на рівність і вдається це, на жаль, не завжди. Саме тому приділяємо велику увагу не лише законотворчим процесам, а й ефективному використанні їх на

державного контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, реформування освіти тощо. Чимало пропозицій було надіслано до Верховної Ради і після обговорення тих чи інших законодавчих актів у нашому осередку.

Неабияким досягненням стало створення в Сумах навчально-методичного центру, який здійснює консультаційну допомогу жінкам із різних питань – юридичних, медичних, психологічних тощо. Потрібного досвіду набули члени осередку, ставши учасниками програми «Формування активної стратегії соціального партнерства на Сумщині», а також співпрацюючи з Сумським гендерним центром,

Футзальна команда «Зоря».

Мистецьким центром «Собор» у рамках реалізації проекту «Сервісний центр для громадських організацій регіону» видано навчально-методичний посібник «Стратегічне планування для громадських організацій», під загальною редакцією доцента СумДУ О.Карінцевої. Видання підтримане Фондом «Євразія» за рахунок коштів, наданих Аген-тством США з Міжнародного розвитку (USAID).

Подаємо для читачів «Сходин» один із розділів методичного посібника.

НОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ НДО

ПРО СТРАТЕГІЮ ПРИ ПЛАНУВАННІ

Процес визначення місії при стратегічному плануванні складається з установлення доцільності існування організації, її призначення, ролі і місця в ринковій економіці. У закордонній літературі цей термін називається корпоративною місією чи концепцією бізнесу. Він характеризує напрям у бізнесі, за яким організація орієнтується, виходячи з ринкових потреб, характеру споживачів, особливо-стей продукції і наявності конкурентних переваг і бар'єрів.

У принципі можливі два підходи до встановлення цілей організації. Суть першого досить проста й добре відома фахівцям з управління: встановити цілі, виходячи з досягнутого рівня, додавши, скажімо, 2-3% до цифр минулого року. Це так званий метод «планування від досягнутого».

Другий підхід до встановлення цілей значно складніший, він припускає розподіл процесу визначення цілей на ряд послідовних кроків:

1. Визначення місії (філософії).
2. Установлення довгострокових загальних цілей на плановий період
3. Визначення конкретних цілей (завдань).

Вважається, що основна перевага такого покрокового підходу в тому, що він змушує організацію осмислити, чого вона бажає досягти і яким чином.

Місія – це поняття, що відображає призначення організації, її філософію (цей термін дослівно означає «відповідальне завдання, роль»). Місія допомагає визначити, чим насправді займається організація: яка її сутність, масштаби, перспек-

тиви напрямку росту, відмінності від конкурентів. При цьому вона фокусує увагу на споживачеві, а не на товарі, тому що місія (філософія) організації найчастіше визначається з урахуванням інтересів, потреб і запитів. Отже, визначення місії тісно пов'язане з маркетингом і припускає відповідь на запитання: «Яку користь організація може принести споживачам, досягаючи при цьому більшого успіху на ринку?».

Вважається, що формулювання місії має бути яскравою, лаконічною, динамічною конструкцією, зручною для сприйняття (часто це буває гасло) і відображати такі аспекти:

- 1) коло потреб, що задовольняються;
- 2) характеристика послуг (продуктів) і її конкурентних переваг;
- 3) перспективи розширення сфери діяльності.

Місія організації має велике значення для її комунікації всередині (дозволяє співробітникам організації краще зрозуміти її діяльність, а керівникам – мати довгострокові орієнтири) і поза нею (сприяє доведенню інформації до споживачів та постачальників). У цьому складається двоєке призначення місії – указати персоналу, споживачам визначений і зрозумілий напрям росту організації. Вибір вузької місії може призвести до того, що можливості діяльності НДО будуть упущені.

Доцільність визначення місії НДО. Деякі організації настільки зайняті своїм виживанням, що воно стає їх місією. А дійсні призначення і програма стають другорядними.

Планування – це спосіб

збалансування потреб і пріоритетів. Коли організація має чітко визначений курс, тоді вона буде мати можливість організувати власні дії належним чином, а не просто реагувати на проблеми після їх виникнення.

Планування і моніторинг (відслідковування виконання)

плану – найважливіше завдання правління. Мінімум сорок відсотків їхнього часу має бути відведено на цю функцію.

У сфері прибуткового сектору чітко простежується необхідність планування: місія прибуткової організації очевидна: отримання прибутку. У сфері неприбуткового сектору, де місії організацій спрямовані на концепцію служити суспільству, необхідність планування стає менш зрозумілою. Прибуток, на відміну від суспільно корисних вчинків, досить легко вимірювати. Людина, яка займається плануванням у прибутковій організації може застосовувати різноманітні способи отримання прибутку і вираховувати їхню відносну ефективність за кількісними показниками. Коли ж та сама людина дивиться в майбутнє неприбуткової організації, то може побачити, що керівництво НДО навіть не завжди однаково розуміє свою місію. У той час, коли всі погоджуються, що організація має служити суспільству, кожен працівник бачить це по-своєму. Наприклад, лікарня може визначити свою місію як надання якісної медичної допомоги суспільству, але кожен член організації інтерпретує її по-різному. Один працівник вважає, що акцентувати слід на якості послуг (досвідчені лікарі, сучасне обладнання), а інший вірить, що лікарня має обслуговувати якомога більше клієнтів, у тому числі тих, хто не спроможний заплатити за лікування. Відсутність згоди у визначенні місії – одна з проблем планування неприбуткової організації. Через відсутність чітко сформульованої місії в НДО, часто виникають такі ситуації:

- різні програми виявляються неузгодженими і робота заходить у тупик;

- різні уявлення членів організації про те, задля чого вона існує і що має робити, викликають конфліктні ситуації;

- недовіра організації через невизначеність її планів на майбутнє;

- відсутність розуміння власної місії заважало плануванню й організація не знала, в якому напрямі рухатися далі.

Якщо керівництво і працівники досягли згоди у формулюванні місії, то вони мають обговорити стратегію для її виконання. Друга проблема – неузгодженість стратегій виконання місії організації. Ще однією проблемою є визначення критеріїв успіху й оцінка стратегії. Для прибуткової організації вимірювання успіху відносно просте – шляхом аналізу фінансового балансу. Для НДО успіх не тільки складніше виміряти, й складніше визначити. Кожна організація має свій погляд на успішність її функціонування, залежно від того, яку роботу вона виконує. Один член організації вважає, що показником успішної діяльності може бути річний бюджет, другий – що критерієм є кількість клієнтів. А третя людина може назвати показником реакцію в засобах масової інформації.

Всі ці труднощі призводять до того, що багато недержавних організацій відмовляються робити стратегічний план. Найтиповіші причини цього:

- планування потребує багато часу й зусиль, тоді як поточні проблеми забирають його;

- планування є досить дорогим – немає вільних грошей у бюджеті для консультантів, зустрічей та інших витрат;

- планування виснажує організаційну ініціативу – довгострокове планування не дозволяє організації залишатися відкритою й непередбаченими обставинами можуть різко змінити пріоритети діяльності.

Жоден із аргументів не є виправданням. Є лише один справедливий аргумент проти планування – коли план розроблено погано, то це не тільки витрата часу, а й виснаження сил керівництва, працівників та іноді й інших людей.

ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ В ІНТЕР'ЄРІ ДОБИ

СУМСЬКА МЕЛОДІЯ

Смін7 СмінЕб Смін7 А#5/С

Я - кіб - шля - хи до - ро - ги не об - рав В

3 Смін7 Dm7b9/F

я_ких - сві - тях не - зус - трі - чав сві - тан - ки Дум -

5 G7 Dm7b9/F

ка - ми в_рид - ні Су - ми по - вер - тав у

7 G7 Смін7 G7 Приспів

ста - ро - вин - ний за - ти - шок аль - тан - ки Сум -

9 Cm Cm7/Eb G9/D Fm9b5/G

ські ча - рів - ні ли - пи як мо - ло - ді в - ча - та ви

11 Gm7b9 Ebm9b5/C Fm9

ніж - ні на - ре - че - ні ти - хань - ю ім ска - жу Сум -

13 Dm7b9 Ebm9b5/G C9sus4 Am7b9

ські ча - рів - ні ли - пи мс - ло - ді - і по - ча - ток а

15 Dm7b9 Cm7b9 Eb Cm7

а - ро - мат їх в_сер - ці сво - е - му збе - ре - жу

Які б шляхи-дороги не обрав,
В яких світах не зустрів світанки –
Думками в рідні Суми повертав,
У старовинний затишок альтанки.

Приспів:

Сумські чарівні липи,
Як молоді дівчата...
«Ви – ніжні наречені», –
Тихенько їм скажу.
Сумські чарівні липи –
Мелодії початок.
Я аромат їх в серці
Своєму зберезу.

Скажу собі і дітям предам:
Шануймо край,
де мати народила.
Тут солов'ям
так солодко в медах!..
Тут вперше ми зустрілись, моя мила.

Приспів.

Хай у житті всього, як у людей:
Бува негода після днів погожих –
Мені не буде краще так ніде,
Як в цьому місті, що на мене схоже.

Приспів.

Сумам, у плані “оспіваності”, поталанило либонь не менше, ніж кількомільйонним столицям давно одемократичених держав. І оспіваність ця не лише самодіяльна, що найчастіше буває в не-мегаполісах, а професійна. Чи не найбільше для цього зробили відомі митці: поет **Микола ГРИЦЕНКО** та співак і композитор **Валерій КОЗУПИЦЯ**.

Твоча співпраця цих майстрів слова й ноти склалася давно. Їхні твори, які виконує сам композитор, заслужили повагу серед шанувальників сучасного українського мелосу. Ці пісні – про Суми і сумчанок, про дитинство, – ставали переможцями фестивалів “Боромля”, “Пісня року”, “Пісенний вернісаж”. Вони часто звучать у Всеукраїнських ефірах.

– Кожна людина, – говорить Валерій Козупиця, – повинна прагнути залишити після себе на землі щось прекрасне. Створити щось значиме для наступних поколінь. Скажіть, хіба не в цьому призначення істинного мистецтва? І щоб наше місто Суми, про яке я завжди співаю з любов'ю і почуттям, було оточене аурую духовності й творчості. Щоб цим була одухотворена кожна мить нашого буття.

Це прекрасне творче кредо митець не лише проголошує, а й утілює в життя. Сповідує – написанням прекрасної музики, вико-нанням хороших пісень, волонтерськими виступами перед дитячими й молодіжними аудиторіями. Загалом у співдружності з різними поетами Валерій Козупиця написав не один десяток пісень, які виконують народні артисти України Іван Попович, Віктор Шпортько, Оксана Білозір, Віталій Білоножко, інші.

І хоча не може громадський діяч записати сольний компакт-диск, а спонсорів негусто, все ж його пісні звучать. Ознайомтеся чи не з найпопулярнішими. Можливо, й ви заспіваєте.

ЮНОСТІ ПОРА

Будили нас матусині слова:
“Вставай синочку, донечко – пора,
Вже сонце виростає з-під землі,
Вставайте соколяточка малі!”.

Яка красива матінка-земля,
Її зелені луки і поля,
Ми теж її росточки мелоді,
Ми землю возвеличимо в труді.

Приспів:

А нам іще –
рости, рости, рости,
А нам іще –
цвісти, цвісти, цвісти,
А нас ще ждуть незвідані світи
І крила молоді висоти.

Приспів.

Ми України доньки і сини,
Нехай повік не буде в нас війни,
Хай нива колоситься золота
На многії, щасливі літа.

Приспів.

♩ = 100 Dm

бу - ди - ли нас ма - ту - сині сі - ло - ва

Gm Cm7b9

хай си - но - чу - до - неч - ко по - ра

Eb9 A9sus4 A7 Dm

ді - ти - ви - ро - с - тає з - під - зе - м - лі

Dm Dm9

те - рос - ти рос - ти рос - ти

Gmin Ebm7b9 A7 Dmin C Eb

ти - хань - ю ім ска - жу

E7 A7

кри - ла - мо - ло - до - ї ви - со - ті

E7 Aaug7 Dm

кри - ла - мо - ло - до - ї ви - со - ті

НА ЗАПИТАННЯ ВІДПОВІДАЄ ЮРИСТ

Що таке непідприємницька (неприбуткова) організація з точки зору закону?

(Закінчення. Початок у «Сходинах» №5 і №6.)

К о м у н а л ь н и й податок

Декретом Кабінету Міністрів України від 20.05.93 р. № 56-93 «Про місцеві податки і збори» встановлено, що всі підприємства та організації сплачують комунальний податок (далі – Декрет № 56-93).

Водночас ст. 15 Закону України «Про систему оподаткування» у редакції Закону України від 18.07.97 р. № 77/97-ВР (далі – Закон № 77) комунальний податок віднесено до місцевих податків і зборів

надавати відстрочки в сплаті місцевих податків та зборів».

Тобто, відповідно до ст. 18 цього Декрету, місцева влада самостійно видає документи, що регулюють це питання. Отже, для визначення суми такого податку необхідно керуватися положеннями, виданими на місцях.

Відповідно до цієї ж статті 18, місцева влада може взагалі звільнити підприємства, установи та організації, в тому числі і неприбуткові, від сплати такого податку.

Крім того, статтею 15 Декрету № 56-93 визначено: дер-

• Юрій ЛУК'ЯНЕЦЬ – консультант з юридичних питань. Контактний телефон у Сумах: 221-080. Час прийому: щосереди – 14.00–17.00. Місце прийому: Суми, вул. Козацький вал, 2А, економіко-правова фірма «Канон».

ним. Плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати, що визначається залежно від грошової оцінки землі.

Платником за землю є власник землі і землекористувач, у тому числі орендар. Згідно зі ст. 5 об'єктом плати за землю є земельна ділянка, яка перебуває у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди.

Законом № 378 визначено категорії пільговиків зі сплати земельного податку. До таких пільговиків з категорії неприбуткових належать:

- заповідники;
- вітчизняні дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ;
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування;

- органи прокуратури, заклади, установи та організації, які повністю утримуються за рахунок бюджету;

- спеціалізовані санаторії України для реабілітації хворих згідно зі списком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я України;

- дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України;

- громадські організації інвалідів України;

- вітчизняні заклади культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, фізичної культури та спорту;

- зареєстровані релігійні та благодійні організації, що не займаються підприємницькою діяльністю.

Але є винятки з правил. Коли неприбуткова організація-пільговик зі сплати земельного податку передає в оренду об'єкт – земельну ділянку, будинок, споруду тощо – «непільговий» організації, такий податок сплачується на загальних підставах та в повному розмірі. Адже, як було сказано раніше, відповідно до ст. 5 Закону № 2536 платником за землю є не тільки власник землі, а й землекористувач, у тому числі орендар.

(В наступних випусках газети буде вміщено відповіді юриста на запитання читачів)

ОПОДАТКУВАННЯ окремих видів діяльності в НДО

(обов'язкових платежів).

Відповідно до згаданого Декрету, комунальний податок справляється з юридичних осіб, крім бюджетних установ, організацій, планово-дотаційних та сільськогосподарських підприємств. Його граничний розмір не повинен перевищувати 10 відсотків річного фонду оплати праці, обчисленого виходячи з розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Тобто річний фонд оплати праці, вирахований із розміру неоподаткованого мінімуму (17 грн.), множить на процент, що не перевищує цифри 10. Статтею 18 Декрету № 56-93 органам місцевого самоврядування надано право самостійно встановлювати цей процент, але в межах, що не перевищують 10.

Відповідно до згаданої статті: «Органи місцевого самоврядування самостійно встановлюють і визначають порядок сплати місцевих податків і зборів відповідно до переліку і в межах установлених граничних розмірів ставок. Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції мають право запроваджувати пільгові податкові ставки, повністю відмінити окремі місцеві податки й збори або звільняти від їх сплати певні категорії платників та

жвані установи й організації звільнено від сплати такого податку. А до неприбуткових організацій належать, зокрема, органи державної влади України, органи місцевого самоврядування, створені ними установи або організації, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Отже, всі інші неприбуткові організації, якщо вони не звільнені рішенням місцевих рад, сплачують комунальний податок на загальних підставах.

Податок із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Відповідно до ст. 14 Закону № 77, податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів належить до загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів).

Платниками такого податку, відповідно до Закону України «Про податок із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» у редакції Закону України № 75/97-ВР від 18.02.1997 р. (далі – Закон № 75) є підприємства, установи та організації, які є юридичними особами, іноземні юридичні особи, а також громадяни України, іноземні

громадяни та особи без громадянства, які мають зареєстровані в Україні, згідно з чинним законодавством, власні транспортні засоби, що є об'єктами оподаткування (ст. 1).

Визначення об'єктів обкладання транспортним податком дано у ст. 2 Закону № 77.

Цим Законом встановлено пільги з транспортного податку для деяких категорій платників. Щодо неприбуткових організацій, то, відповідно до ст. 4 Закону № 77, від сплати податку звільняються навчальні заклади, які повністю фінансуються з бюджетів, стосовно навчальних транспортних засобів, за умови використання їх за призначенням.

Отже, висновок – усі інші неприбуткові організації сплачують транспортний податок. Ставки податку встановлено ст. 3 Закону № 77.

Плата (податок) за землю

До загальнодержавних податків і зборів, відповідно до ст. 1 Закону № 77, належить і податок за землю, так званий земельний податок.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про плату за землю» у редакції Закону України № 378/96-ВР від 19.09.1996 р. (далі – Закон № 378) використання землі в Україні є плат-

На початку червня Бюро Президії Правління Товариства Червоного Хреста України (ТЧХУ) прийняло постанову про підготовку до проведення у 2004 р. щорічної Всеукраїнської благодійної акції «Милосердя», яка стартує 1 серпня.

Мета акції – привернути увагу суспільства до проблем людей похилого віку, інвалідів, самотніх непрацездатних громадян, надати підтримку найбільш соціально незахищеним верствам населення. Постанова передбачає проведення комплексу заходів по збору коштів, продуктів харчування, медикаментів, одягу, засобів гігієни, а також висвітлення ходу акції в ЗМІ, тематичних виданнях, на брифінгах та залучення активістів і спонсорів.

Для координації дій на Сущині розпорядженням виконавця обов'язків голови обласної ТЧХУ створено робочу групу, до якої ввійшли: В.І.Ве-

СЬОГОДЕННЯ

КРИТЕРІЙ МИЛОСЕРДЯ – конкретна справа

ликоцький (в.о. заступника голови), Л.Л.Дворник (головний бухгалтер), А.А.Москаленко (керівник патронажної служби), Л.С.Ільгова (голова Тростянецької районної організації), О.М.Агеева (референт).

Розроблено план заходів, серед яких:

- підготовка списків одиноких громадян похилого віку та карти бідності; створення банку даних набувачів гуманітарної допомоги;

- удосконалення та розширення взаємодії обласної організації ТЧХУ з закладами охорони здоров'я, службами соціального захисту населення, ветеранськими та молодіжними

організаціями, фондами і благодійними структурами як по проведенню акції, так і відкритті пунктів першої медичної допомоги у віддалених селах та хуторах;

- проведення круглих столів із запрошенням меценатів, керівників підприємств, які відгукнулися на акцію;

- вшанування найактивніших спонсорів тощо.

Не залишити людину наодинці з бідною – саме в цьому вбачає своє покликання ТЧХУ. Сумська обласна організація запрошує трудові колективи, підприємства та кооперативи, діячів науки і культури, гро-мадські, молодіжні, релігійні організації й усіх гро-

мадян взяти участь у цій благородній справі. Це може бути:

- грошова або інша матеріальна допомога;

- організація добродійних концертів, спектаклів, конкурсів, аукціонів, виставок;

- безкоштовна дача крові для врятування життя важкохворих, жертв аварій і катастроф;

- співробітництво зі Службою милосердя Товариства в організації догляду за інвалідами та самотніми хворими похилого віку.

Більш детально дізнатися про акцію і можливість участі в ній можна в обласному комітеті Червоного Хреста, який знаходиться за адресою: м. Суми, вул. Хо-лодногорська, 41. Телефон 27-00-13.

Пам'ятаймо: якщо кожен із нас зробить хоч маленький внесок у скарбничку добрих справ, милосердя на Землі стане більше.

Вікторія ФЕСЕНКО,
студентка СумДУ.

ЩО ТАКЕ ПРОФСПІЛКА?

Кожен із нас у поняття «профспілка» вкладає своє розуміння. Скільки людей, стільки і думок. Все ж такі всі можна умовно поділити на дві групи.

Перша група, і вона переважаюча, розуміє профспілку як благодійну організацію, яка щось час від часу виділяє і розподіляє за принципом, виголошеним ще Ільфом і Петровим: «Пиво тільки членам профспілки». Такий стереотип сформований, і небезпідставно, в часи, коли профспілки були школою комунізму і від членства в організації залежали не тільки лояльність влади й адміністрації, а також виплати по листам непрацездатності, отримання путівки тощо. Тобто принцип «пиво тільки...» зберігався державою у вигляді пільг і вигод. На сьогодні такі відносини між державою і громадянами законодавчо ліквідовані. Членство в профспілках у чинному законодавчому полі аж ніяк не впливає на забезпечення державним соціальним страхуванням (оплата лікарняних листів, путівок на лікування та оздоровлення, надання матеріальної допомоги тощо). Цими державними соціальними гарантіями забезпечуються не члени профспілки, а наймані працівники, які знаходяться в законних трудових відносинах із роботодавцем. І черговість забезпечення державними соціальними гарантіями не повинна залежати від належності або неналежності до профспілки. Але поняття, закладені в нашу свідомість радянською системою, живуть і спрацьовують за інерцією мислення. Як говорив один

відомий персонаж роману М.Булгакова «Собаче серце» професор Преображенський: «Розруха не в державі – розруха в головах».

Друга група громадян, а їх меншість, ознайомившись із історією світового профспілкового руху та усвідомивши сутність профспілкової ідеї, прийшла до висновку – профспілка повинна бути не благодійною організацією, а в першу чергу – інструментом самоорганізації та самозахисту, школою соціального прогресу найманих працівників. Ті, хто це усвідомлює і приймає як поштовх до дії, завжди повинні пам'ятати, що соціальний прогрес – це не результат стихійного розвитку, а постійна мобілізація сил і ресурсів у боротьбі за нього всіх тих, хто зацікавлений у соціальному розвитку. На підставі цього усвідомлення утворюються і стверджуються демократичні профспілки знизу самими найманими працівниками, які звільнилися від застарілих стереотипів, понять, зв'язків із владною номенклатурою. Утворення таких самоврядних, самодостатніх низових структур є гарантією побудови демократичного громадянського суспільства, структуризації широкого загалу найманих працівників.

Сила впливу громадян на діяльність владних структур (в тому числі і працедавців) у демократичному суспільстві, до якого ми прагнемо, залежить у першу чергу від спроможності найманих працівників об'єднати, сформувати та реалізувати своє волевиявлення че-

рез власні організації, ними ж створені й контролювані. Силі капіталу наймані працівники мусять протиставляти власну силу – єдність, дієвість, організованість, солідарність. Тільки на таких рівноносильних умовах працедавці будуть змушені приймати умови оплати праці найманих працівників за столом переговорів.

Ті працівники, які бажають стояти осторонь накопичення такої соціальної сили людей наймані праці в надії бути «лояльними» та «благодійними» у працедавців, не тільки самі зневірюються у своїх можливостях впливати на відносини з власниками-працедавцями, але й готують ще гірші соціальні умови майбутнім поколінням, які придуть на їхні робочі місця. Тобто, байдужість та пристосуванство до реалій життя кожного особисто в цій сфері відносин незворотно веде до зменшення соціальних гарантій, деградації соціального прогресу суспільства.

Тому профспілки як організації найманих працівників, утворені самими працівниками, мають виключно важливе значення в побудові виваженого демократичного соціально справедливого суспільства. Такі профспілки можна назвати не тільки школою виживання окремих працівників, але й системою виживання суспільства в цілому.

О.В.ТКАЧЕНКО,
голова вільної профспілки працівників
ВАТ «НВО ім. М.В.Фрунзе».

Нинішнього року, як ніколи, виставкова діяльність МЦ «Собор» присвячена дітям. Розпочалося з акції «Мистецтво не має меж», проведеної за ініціативи виконавчого директора громадської організації «Благодійний фонд «Росток» О.Є. Кисіль для дітей із обмеженими фізичними можливостями. Учасники – учні загальноосвітніх шкіл міста й спеціалізованих шкіл-інтернатів, вихованці центрів медико-соціальної реабілітації дітей-інвалідів та інших установ – показали свої таланти в музичній і літературній творчості, а також – образотворчому та декоративно-ужитковому мистецтві. Доброзичливе, але справедливе журі високо оцінило здібності юних талантів та вміння їхніх педагогів розпізнати й підтримати обдарованих дітей.

Отже, практика співпраці з громадськими та державними установами по організації виставок дитячої творчості виявилася вдалою. В подальшому вона мала продовження, але вже у співпраці з іншими організаціями, та й з іншою метою. Хоча незмінним лишилося основне завдання таких виставок – стимулювати творчість дітей, розкривати їхні потенційні можливості, розвивати естетичне ставлення до дійсності, прищеплювати любов до прекрасного.

Так, свій оригінальний задум втілили у березні 2004 року організатори щорічної виставки «Барви дитинства» – міський відділ народної освіти

спільно з Сумським художнім музеєм та мистецьким центром «Собор». Окрім уже звичної загальної виставки, яка традиційно влаштовується в дитячих позашкільних закладах, продемонстровані твори найталановитіших учнів загальноосвітніх шкіл міста, переможців конкурсу дитячої творчості, у престижній виставковій залі мистецького центру. Представлено по десять творів десяти юних художників, котрі працюють у різних видах і жанрах образотворчого мистецтва. Серед цих, без сумніву, обдарованих дітей журі особливо відзначило малюнки Богдана Товстого за їх безпосередність, увагу до деталей та бездоганну кольорову гаму. Дипломи лауреатів юним художникам вручала постійна

попечителька цих виставок В.І. Бочарова, відмінник народної освіти, заслужений учитель України. Цікавим виявився той факт, що виставку відвідала рекордна кількість шанувальників дитячої творчості. І це були не тільки учні тих шкіл, представники яких зас-

Віталій ЗОЛОТАРЬОВ, м. Охтирка:
«Я колись повернусь»

лужили на окреме експонування у МЦ «Собор», але й цінуювачі мистецтва майже з усіх навчальних закладів Сум.

Не менш людною виявила-

ючі. І знову – шквал відвідувачів, свої кумири й нові імена. Особливою популярністю користувалися твори найменших митців, вихованців художниці-педагога Галини Ходико, а також рушник «Козацький», вишитий дванадцятирічною Ганною Азаренковою, ученицею НВК №29.

Тож не дивно, що і до Міжнародного дня захисту дітей МЦ «Собор» представив дитячі шедеври. Спільно з громадськими організаціями з Тростянця, Охтирки та Лебедина організована виставка творчих робіт учнів загальноосвітніх і спеціалізованих шкіл цих міст – учасників кон-курсу на тему «Яким я бачу майбутнє нашого міста». Крім малюнків, були представлені також реферати і літературні твори, в тому числі й віршовані. Наприклад, Таня Теплухіна, учениця 6-А класу НВК № 7 з Лебедина підписує свій малюнок так:

*Я бачу наше місто
Чудовим, наче рай.
Виблизкує намистом
Музичний додограй!*

Діти мріють завжди, навіть у такі прагматичні часи, як наш. І хто зможе їм це забронити або переконати в неможливості здійснення їхніх прагнень?.. Нам, дорослим, треба тільки не заважати їм, а по можливості – й допомогти.

Людмила ФЕДЕВИЧ,
координатор сервісного
центру для НДО регіону.

Тетяна Телухіна, м. Лебедин

«СХОДИНИ»

Вісник громадських організацій Сумської області

Газету набрано та зверстано в СОГО МЦ «Собор» (м. Суми, вул. Соборна, 32).
Віддруковано у ПБКФВ «Мак-Ден» (м. Суми, вул. Тополянська, 16).
Наклад 500 пр. Замовлення №

Адреса редакції:
м. Суми, вул. Соборна, 32.
Телефон: 8-0542-22-17-96
E-mail: sobor_sumy@ukr.net
www.Art-sobor.org.ua

Видається в рамках проекту, який діє за підтримки фонду «Євразія» за рахунок коштів, наданих Агентством Міжнародного Розвитку США (USAID).

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія СМ, № 393

Редактор Василь Чубур